

Післядипломна освіта і методична робота в Київській області

2016/2017

Інформаційно-аналітичний вісник

м. Біла Церква
2017

Рекомендовано Вченою радою Комунального вищого навчального закладу Київської обласної ради «Академія неперервної освіти» (протокол № 3 від 30.08.2017)

Післядипломна освіта і методична робота в Київській області (2015/2016 навчальний рік); інформаційно-аналітичний вісник / За редакцією І.Г. Осадчого. – Біла Церква : КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2017. – 40 с.

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

Голова **Іван ОСАДЧИЙ**

Технічний редактор **Віталій ТКАЧ**

Ольга Боярчук, Андрій Довгань, Лариса Кабан, Ірина Мазуркевич, Олена Матушевська, Людмила Микитюк, Тетяна Панченко, Галина Рибитва.

Шановні колеги!

Вашій увазі пропонується інформаційно-аналітичне щорічне видання Комунального вищого навчального закладу Київської обласної ради «Академія неперервної освіти», в якому висвітлено та проаналізовано основні тенденції розвитку післядипломної освіти і методичної роботи в Київській області в 2016/2017 навчальному році. Ми намагалися описати конкретні вектори змінювання, зони нового, прогресивного, найбільш продуктивного, того, що може слугувати зразками для наслідування у виборі цілей, форм і методів вашої роботи в контексті реалізації концептуальних засад Нової Української школи.

Запрошуємо вас до роздумів, готові вислухати пропозиції і допомогти у втіленні ініціатив з удосконалення науково-педагогічної та методичної складової освітньої системи Київщини.

З повагою
Іван Осадчий, голова редакційної ради,
ректор КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти»

I. Підвищення фахової кваліфікації

Підвищенням фахової кваліфікації педагогів системи дошкільної, загальної середньої, позашкільної та професійно-технічної освіти області охоплено 5578 осіб (103,7%).

Реалізовано програми **237 курсів** за різними формами й технологіями навчання:

- **очною (3192 особи);**
- **очно-заочною, у тому числі пролонгованою (1639 осіб)** (у попередньому навчальному році – 1530 осіб);
- **дистанційною – 747 осіб.**

У 2016/2017 н.р. проходження курсів підвищення кваліфікації за дистанційною формою дало можливість педагогічним працівникам пройти навчання за декількома спеціальностями одночасно. 43% слухачів навчалися за однією, 31% – за двома, 25% – за трьома спеціальностями. Навчання здійснювалося за **39** напрямками підготовки.

Упродовж 2016/2017 н.р. відділом дистанційного навчання та лабораторії інформаційних технологій навчання здійснено:

✓ перенесення баз даних і змістового наповнення програмно-методичних комплексів для підвищення кваліфікації за дистанційною формою навчання на платформу A-Tutor;

✓ підготовку матеріалів для подальшого перенесення матеріалів на платформу Moodle.

Проведено пролонговані курси підвищення кваліфікації для **керівників опорних навчальних закладів** з проблеми «**Організаційно-педагогічні засади функціонування та розвитку опорних загальноосвітніх навчальних закладів**».

II. Науково-методична робота в міжкурсовий період

На освітньому порталі академії створено рубрики «**Нова українська школа**», «**Опорні школи**», у змісті яких висвітлюються матеріали, презентовані в підрубриках: «**Нормативно-правове регулювання діяльності**» (нормативно-правові акти Кабінету Міністрів України, Міністерства юстиції України, Міністерства освіти і науки України, департаменту освіти і науки Київської ОДА), матеріали KBHЗ KOP «Академія неперервної освіти», «**Актуальні питання**», «**Науково-методичні заходи**» (академія, інші установи та організації).

Рубрики «Нова українська школа», «Опорні школи» розміщені на **офіційному**

порталі департаменту освіти і науки Київської облдержадміністрації (розділи «Освітня діяльність», «Загальна середня освіта»; режим доступу: <https://goo.gl/soz838>; <https://goo.gl/hv4prW>).

Запроваджено **системне навчання керівників і педагогічних працівників обласних професійних об'єднань** (обласних опорних закладів освіти, обласних шкіл передового педагогічного досвіду, майстер-класів і педагогічних студій) в умовах реформування системи освіти області.

Проведено **7 семінарів-практикумів** для керівників опорних загальноосвітніх навчальних закладів області, **38 навчальних і науково-методичних заходів для вчителів-предметників опорних загальноосвітніх навчальних закладів області** в контексті реалізації концепції «**Нова українська школа**» за участю науковців, розробників Державного стандарту, навчальних програм і підручників, представників видавництв. Інформацію про проведення вищезазначених заходів представлено на освітньому порталі академії в **рубриці «Опорні школи» (підрубрика «Науково-методичні заходи (академія)»).**

Проведено низку занять постійно діючого семінару для **керівників регіональних методичних служб** з питань упровадження сучасних освітніх технологій **реалізації компетентісно зорієнтованого навчання.**

На розвиток професійної компетентності та поширення кращих напрацювань освітян була спрямована діяльність **обласних професійних об'єднань педагогічних працівників:**

3 обласних шкіл передового педагогічного досвіду (65 слухачів):

1. «Розвиток професійної компетентності вчителів фізичної культури» (на базі Клавдіївської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів імені Олександра Рибалки Бородянського району), керівник – Зелінський Валентин Валентинович, учитель фізкультури;

2. «Роль освітянських бібліотек у формуванні національної свідомості особистості» (на базі Боярської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 5 Києво-Святошинської районної державної адміністрації), керівник – Хлинова Наталія Феліксівна, завідувач бібліотеки;

3. «Формування ІКТ-компетентності вчителів української мови і літератури» (на базі Фастівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 2 Фастівської міської ради Київської області), керівник – Демченко Жанна Володимирівна, учитель української мови і літератури;

6 обласних опорних закладів освіти (співпрацюють 183 керівники й педагоги навчальних закладів області):

1. «Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку засобами музейної педагогіки» (на базі Клавдієвського ДНЗ (ясла-садок комбінованого типу) № 27 «Ромашка» Бородянського району), керівники – Скорич Валентина Миколаївна,

завідувач, Степанець Лариса Ярославівна, вихователь-методист;

2. «Реалізація проекту «Розвиток громад в Україні на основі впровадження програми «Школа як осередок розвитку громади» (на базі Борівського навчально-виховного об'єднання «Загальноосвітня школа I-II ступенів – дитячий садок» Макарівського району Київської області), керівник – Коцюба Василь Степанович, директор школи;

3. «Розвиток творчої особистості молодшого школяра на літературній спадщині В.О. Сухомлинського в умовах загальноосвітнього навчального закладу» (на базі Броварської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 Броварської міської ради Київської області), керівник – Кащев Валерій Миколайович, директор школи;

4. «Упровадження інклюзивного навчання в дошкільні навчальні заклади та загальноосвітні школи I ступеня» (на базі Навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа I ступеня – дошкільний навчальний заклад «Берізка» Бучанської міської ради Київської області), керівник – Драчевська Людмила Миколаївна, директор закладу;

5. «Реалізація принципів демократії у загальноосвітньому навчальному закладі» (на базі Ірпінської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 з поглибленим вивченням економіки та права Ірпінської міської ради), керівник – Белова Ірина Германівна, директор школи;

6. «Виховання патріотичних почуттів засобами образотворчого мистецтва в умовах загальноосвітнього та позашкільного навчальних закладів» (на базі Фастівської школи народної майстерності Фастівської міської ради), керівник – Древецький Анатолій Анатолійович, директор закладу.

Розроблено **нормативно-правове забезпечення функціонування професійних об'єднань освітян області**, зокрема:

- ✓ Положення про обласний опорний заклад освіти (нова редакція);
- ✓ Положення про обласну школу передового педагогічного досвіду;
- ✓ Положення про майстер-клас;
- ✓ Положення про педагогічну студію;
- ✓ Положення про обласний професійний педагогічний клуб;
- ✓ Положення про асоціацію професійних педагогічних клубів Київської області.

Створено й організовано роботу обласних професійних педагогічних клубів учителів фізики, історії, хімії, інформатики та Асоціацію професійних педагогічних клубів Київської області.

Зміст роботи обласних професійних педагогічних клубів учителів та Асоціації професійних педагогічних клубів висвітлено в публікаціях на освітньому порталі академії.

Диверсифіковано форми підвищення кваліфікації освітян у міжкурсовий період: започатковано діяльність **17 обласних майстер-класів**, у яких працюють **408 освітян**:

1. «Розвивальне читання дітей старшого дошкільного віку за методикою Л.В. Шелестової» (на базі дошкільного навчального закладу (дитячого садка) «Веснянка» Матюшівської сільської ради Білоцерківського району), керівник – *Батенко Ірина Михайлівна*, завідувач дошкільного навчального закладу;

2. «Основні елементи техніки гри в корфбол і використання їх у процесі викладання фізичної культури в школі» (на базі Пилипчанського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів – дошкільний навчальний заклад» Білоцерківської районної державної адміністрації), керівники – *Строкін Юрій Борисович*, учитель фізичної культури; *Лакіза Олексій Миколайович*, доцент кафедри дошкільної і початкової освіти та менеджменту, кандидат педагогічних наук, доцент;

3. «Компетентнісний підхід до формування особистості учня початкової школи» (на базі Узинської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 2 Білоцерківської районної державної адміністрації; Узинської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 1 Білоцерківської районної державної адміністрації), керівники – *Жигман Світлана Львівна*, *Кардаш Галина Петрівна*, учителі початкових класів;

4. «Упровадження ігрових технологій у процесі вивчення географії» (на базі Маловільшанської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 2 Білоцерківської районної державної адміністрації), керівник – *Компанієць Галина Володимирівна*, учитель географії;

5. «Інтегративно-діяльнісний підхід до викладання української мови в школі І ступеня за технологією «Росток»» (на базі Української загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №1 Обухівського району), керівник – *Кальчук Марія Іванівна*, учитель початкового навчання, учитель-методист;

6. «Українська народна іграшка як засіб морально-етичного виховання дітей дошкільного віку» (на базі Ставищенського дошкільного навчального закладу № 2 «Золота рибка»), керівник – *Циба Оксана Юріївна*, вихователь;

7. «Створення психологічно безпечного середовища в школі» (на базі Ставищенського навчально-виховного комплексу «загальноосвітня школа І-ІІІ ступенів - юридичний ліцей» № 2 імені О.С.Паланського Ставищенської районної ради), керівник – *Стрільник Марина Володимирівна*, практичний психолог;

8. «Активізація пізнавальної діяльності учнів, формування їх ключових компетентностей у процесі вивчення зарубіжної літератури в школі» (на базі Білоцерківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №18 Білоцерківської міської ради), керівник – *Пітерська Олена В'ячеславівна*, учитель зарубіжної літератури та російської мови;

9. «Формування предметних компетентностей учнів із тактичної підготовки на заняттях захисту Вітчизни» (на базі Білоцерківського навчально-виховного об'єднання «Звитяга» Білоцерківської міської ради), керівник – *Олійников Андрій Сергійович*,

учитель захисту Вітчизни;

10. «Мотиваційне підґрунтя як запорука процесу успішного оволодіння іноземною мовою» (на базі Білоцерківського навчально-виховного об'єднання «Ліцей – МАН» Білоцерківської міської ради; Білоцерківського навчально-виховного об'єднання «Перша Білоцерківська гімназія – школа I ступеня» Білоцерківської міської ради), керівники – *Мотижен Світлана Василівна*, учитель англійської мови; *Фіголь Ірина Володимирівна*, учитель англійської мови;

11. «Співпраця вихователя групи продовженого дня та сім'ї у формуванні здоров'язберігаючого середовища дитини» (на базі Броварського навчально-виховного об'єднання Броварської міської ради), керівники – *Чорней Наталія Віталіївна*, *Іванко Тетяна Петрівна*, вихователі;

12. «Художній розпис по тканині: «Мистецтво батика»» (на базі Броварської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 10 Броварської міської ради), керівник – *Мельничук Світлана Віцентіївна*, учитель образотворчого мистецтва;

13. «Діяльнісний метод на уроках зарубіжної літератури як ефективний засіб формування ключових компетенцій учнів» (на базі Бучанської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4), керівник – *Ковалик Інна Михайлівна*, учитель зарубіжної літератури;

14. «Розвиток комунікативної та літературної компетентностей учнів у процесі вивчення української мови та літератури» (на базі Бучанської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 4), керівник – *Рудницька Олена Анатоліївна*, учитель української мови та літератури;

15. «Інноваційний підхід до підтримання загальногімназійних традицій і організації виховної роботи в закладі» (на базі Бучанської Української гімназії), керівник – *Юхно Світлана Вікторівна*, заступник директора з виховної роботи;

16. «Національно-патріотичне виховання молоді на уроках української мови і літератури та в позаурочний час» (на базі Ірпінського навчально-виховного комплексу «Школа I-II ступенів – Коцюбинський гуманітарний ліцей» Ірпінської міської ради), керівник – *Городиська Любов Романівна*, учитель української мови та літератури;

17. «Формування предметних компетентностей учнів у процесі навчання географії» (на базі Навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів № 3 – ліцей» Обухівської міської ради; Навчально-виховного комплексу «Спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням іноземних мов – загальноосвітня школа I-III ступенів № 5» Обухівської міської ради; Навчально-виховного комплексу «Спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 1 з поглибленим вивченням української мови та літератури – загальноосвітня школа I-III ступенів № 1 імені А.С. Малишка Обухівської міської ради Київської області»), керівники – *Лісова Тамара Вікторівна*, учитель географії; *Захарченко Алла Георгіївна*, учитель географії; *Безкровна Тетяна Миколаївна*, учитель географії;

3 педагогічних студій, у яких працюють 67 освітян:

1. «Духовно-моральне виховання школярів та формування загальнолюдських цінностей у процесі вивчення курсу «Біблійна історія та християнська етика»» (на базі Кагарлицької ЗОШ I-III ступенів № 2 імені В.П. Дашенка), керівники – *Ковровський*

Ігор Григорович, учитель іноземної мови, біблійної історії та християнської етики;
Мартиненко Людмила Андріївна, учитель початкових класів;

2. «Дистанційне навчання як засіб рівного доступу до якісної освіти» (на базі Королівської ЗОШ І-ІІІ ступенів Макарівського району), керівник – *Коваленко Петро Михайлович*, директор школи;

3. «Формування мотивації молодших школярів до занять фізичною культурою» (на базі Броварської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 7 Броварської міської ради, Сквирської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №2 Сквирської районної ради), керівники – *Марініна Олеся Володимирівна*, учитель фізичної культури; *Багач Світлана Миколаївна*, учитель фізичної культури; *Тутберідзе Світлана Олександрівна*, учитель початкових класів, *Шевчун Олена Олександрівна*, учитель фізичної культури.

Проведено **292 заходи** міжкурсового періоду, учасниками яких були **понад 22 400 освітян і методичних працівників** області.

24-25 травня 2017 року проведено **Міжнародну наукову конференцію «Астрономічна школа молодих учених»**, організовану кафедрою аерокосмічної геодезії Національного університету, департаментом освіти та науки Київської обласної державної адміністрації та КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» за сприяння Української астрономічної асоціації.

25 травня 2017 року на базі Комунального закладу «Володарська загальноосвітня санаторна школа – інтернат І-ІІІ ступенів» відбулися секційні засідання конференції.

У роботі конференції взяли участь учні, педагоги й методисти, учні-члени МАН, які навчалися у відділенні «Фізика й астрономія» та секції «Геологія, геохімія та мінералогія» (понад 50 учнів загальноосвітніх закладів Київщини, які цікавляться досягненнями сучасної української і світової астрономічної науки, та вчителі фізики й астрономії).

Під час секційних занять обговорювались питання сучасної космології і космогонії, фізики тіл Сонячної системи, будови та еволюції зірок, життя поза межами нашої планети та інше.

За круглим столом відбувся обмін думками з проблематики конференції.

III. Реалізація концептуальних засад Нової української школи в системі початкової освіти області

Концепція Нової української школи зумовила нові підходи до організації та змісту навчально-виховного процесу в школі I ступеня. Насамперед, це забезпечення процесу соціалізації та формування навчальних і життєвих компетентностей дітей молодшого шкільного віку.

Оновлені програми, нові підходи до проведення уроку, розширення діапазону організаційних форм, методів навчання, способів навчальної взаємодії, нові вимоги щодо контролю та оцінювання навчальних досягнень учнів початкових класів потребують ознайомлення і підготовки вчителів до роботи в нових умовах. Тому до початку навчального року працівниками відділу початкової освіти «Академії неперервної освіти» проведено інструктивно-методичну нараду «Особливості реалізації багатокомпонентного змісту початкової освіти й оновлених навчальних програм у 2016/2017 навчальному році» для методистів, які координують роботу вчителів початкових класів.

З метою обговорення концептуальних засад Нової української школи проведено круглий стіл «Початкова освіта в контексті формування Нової української школи» для спеціалістів у галузі початкової освіти (директорів, заступників, учителів загальноосвітніх навчальних закладів, методистів).

Особлива увага у 2016/2017 навчальному році приділялася розкриттю змісту компетентнісної освіти. Зокрема, проведено курси підвищення фахової кваліфікації з проблем: «Компетентнісний підхід до реалізації змісту природничо-математичної освіти молодших школярів», «Інноваційні підходи до формування та розвитку ключових компетентностей учнів початкових класів», «Формування комунікативної компетентності молодшого школяра». Також для педагогів опорних загальноосвітніх навчальних закладів в області працювали *майстер-класи*: Жигман С.Л. та Кардаш Г.П. з проблеми «Компетентнісний підхід до формування особистості учня початкової школи», Кальчук М.І. з проблеми «Інтегративно-діяльнісний підхід до викладання української мови в школі I ступеня за технологією «Росток».

Для слухачів курсів підвищення фахової кваліфікації було проведено науково-теоретичні семінари за участю провідних спеціалістів лабораторії початкової освіти Інституту педагогіки НАПН України та авторів нових підручників: «Компетентнісний підхід до реалізації змісту природничо-математичної освіти молодших школярів»; «Теоретико-методичні засади організаційних форм навчання в школі I ступеня»; «Початкова школа: від знаннєвої парадигми до компетентнісної».

Реалізації компетентнісного підходу до організації навчально-виховного процесу в початковій школі сприяє залучення педагогічних колективів до інноваційної діяльності. Так, активно в області впроваджуються педагогічні технології навчання «Росток», «Інтелект України», медико-педагогічна технологія «ПіснеЗнайка», система розвивального навчання, «Крок за кроком», проекти «1 учень – 1 комп'ютер», «Розумники».

Робота вчителя повинна бути зорієнтована на потреби учня в освітньому просторі. Тому підготовка вчителів здійснюється під час проблемно-тематичних курсів «Психолого-педагогічні та методичні аспекти організації роботи з обдарованими дітьми молодшого шкільного віку». На базі Броварської ЗОШ І-ІІІ ступенів №2 проводиться дослідно-експериментальна робота з теми «Розвиток творчої особистості молодшого школяра на літературній спадщині В.О.Сухомлинського в умовах загальноосвітнього навчального закладу». Для підготовки педагогів до роботи з дітьми з особливими потребами до всіх курсів підвищення кваліфікації введено спецкурс «Організація інклюзивного навчання в школі І ступеня».

Місія Нової української школи – допомогти розкрити та розвинути здібності, таланти й можливості кожного школяра на основі партнерства між учителем, учнем і батьками, в основі якого – **дитиноцентризм**.

Наскрізне застосування інформаційно-комунікаційних технологій в освітньому процесі має стати інструментом забезпечення успіху Нової української школи. З цією метою організовано курси підвищення кваліфікації з проблеми «Використання засобів ІКТ у навчально-виховному процесі школи І ступеня», а спецкурс із цієї теми пропонується для всіх слухачів фахових курсів.

У контексті реформи Нової української школи з 2017 року на базі 7 навчальних закладів області (Києво-Святошинський, Обухівський райони, м. Бровари) буде забезпечено проведення дослідно-експериментальної роботи Національної академії педагогічних наук України з теми «Дидактико-методичний супровід компетентісно орієнтованого навчання у початковій школі». З нового навчального року в області працюватимуть чотири експериментальні заклади, в яких буде здійснюватись апробація проекту Державного стандарту початкової загальної освіти. На базі академії розпочнуть роботу курси для вчителів початкових класів з проблеми «Початкова освіта в контексті становлення Нової української школи».

IV. Розроблення навчального та навчально-методичного забезпечення освітнього процесу

Науково-методичною радою КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» розглянуто **338 методичних розробок**, поданих на експертизу районними й міськими методичними службами, як-от:

- ✓ рукописи навчальних видань та електронні освітні ресурси (76);
- ✓ парціальні програми для дошкільних навчальних закладів, навчальні програми курсів варіативної складової загальноосвітніх навчальних закладів, програми з позашкільної освіти різних напрямів (33);
- ✓ методичні розробки педагогів, які в поточному навчальному році атестувалися на присвоєння педагогічних знань; описи кращої педагогічної практики освітян Київщини, представлені на обласну виставку "Освіта Київщини" (229).

На розгляд предметних комісій Науково-методичної Ради з питань освіти МОН України подано 11 рукописів. Гриф "Схвалено до використання у навчально-виховному процесі" надано 3 рукописам видань і навчальних програм, інші рукописи знаходяться на розгляді експертів та членів комісій.

Підготовлено до друку Анотований каталог XVIII обласної виставки "Освіта Київщини: творчі здобутки, перспективні педагогічні ідеї та технології". Оновлено номінації каталогу та дизайн, змістове наповнення.

V. Професійні конкурси

Організовано проведення **другого (обласного) туру всеукраїнського конкурсу "Учитель року – 2017"**:

надіслано 109 матеріалів із різних регіонів Київської області:

- з номінації «Біологія» – 32,
- «Музичне мистецтво» – 20,
- «Початкова освіта» – 37,
- «Інформатика» – 20.

Переможцями другого (обласного) туру та учасниками заключного туру всеукраїнського конкурсу визначено:

➤ у номінації «Біологія» – *Холодна Н.Б.*, учитель біології Броварської гімназії ім. С.І. Олійника;

➤ у номінації «Музичне мистецтво» – *Мазуренко О.В.*, учитель Васильківської ЗОШ І-ІІІ ступенів №8;

➤ у номінації «Початкова освіта» – *Мусійчук Я.В.*, учитель початкових класів Броварської спеціалізованої школи І-ІІІ ступенів № 5;

➤ у номінації «Інформатика» – *Букач А.В.*, учитель інформатики Білоцерківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів № 18.

З метою стимулювання інноваційної діяльності шкільних бібліотек в умовах модернізації національної системи освіти проведено **II (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу "Шкільна бібліотека – 2017"** у номінаціях:

- "Шкільна бібліотека: інноваційні проекти";
- "Шкільна бібліотека – інформаційний центр навчального закладу";
- "Бібліотека – виховний простір навчального закладу";
- "Читання і діти: діапазон бібліотечних ідей і можливостей.

Переможцями та лауреатами обласного етапу конкурсу визначено інформаційно-бібліотечні центри та керівників закладів освіти:

- із 7 районів (Білоцерківський, Бородянський, Києво-Святошинський, Макарівецький, Миронівський, Переяслав-Хмельницький та Яготинський);
- 5 міст (Біла Церква, Бориспіль, Бровари, Ірпінь, Славутич).

Переможцями й лауреатами заключного етапу Всеукраїнського конкурсу "Шкільна бібліотека-2017" визначено таких працівників області:

- у номінації "Шкільна бібліотека – інформаційний центр навчального закладу" – *Іовженко Лариса Миколаївна, бібліотекар Білоцерківської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів №21 Білоцерківської міської ради, переможець;*
- у номінації "Шкільна бібліотека: інноваційні проекти" – *Наконечний Сергій Павлович, директор Білоцерківського навчально-виховного об'єднання "Перша Білоцерківська гімназія – школа І ступеня" Білоцерківської міської ради, лауреат.*

Відповідно до наказу департаменту освіти і науки Київської обласної державної адміністрації від 03.04.2017 № 116 протягом травня-червня 2017 року організовано та проведено **І (обласний) етап Всеукраїнського конкурсу рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти в 2017 році.**

Конкурс рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти проведено в таких **категоріях:**

- навчальні програми та навчальна література за військово-патріотичним напрямом позашкільної освіти;
- навчальні програми та навчальна література за художньо-естетичним напрямом позашкільної освіти (*музичний профіль: вокальні ансамблі, хорові колективи; декоративно-ужитковий профіль*);
- навчальні програми та навчальна література за науково-технічним напрямом позашкільної освіти (*предметно-технічний та виробничий профілі*);
- навчальні програми та навчальна література за дослідницько-експериментальним напрямом позашкільної освіти (*наукові відділення «Літературознавство. Фольклористика та мистецтвознавство», «Мовознавство»*).

На Конкурс рукописів навчальної літератури для позашкільних навчальних закладів системи освіти подано 38 матеріалів, з них – 27 рукописів навчальних програм, 11 рукописів навчальної літератури.

Визначено **14 переможців і 8 лауреатів І (обласного) етапу Всеукраїнського конкурсу.**

З метою формування інформаційної компетентності освітян області та подальшого розвитку інформаційно-навчального середовища системи освіти регіону проведено **VII обласний конкурс-захист Web-сайтів відділів, управлінь освіти,**

районних, міських методичних кабінетів та навчальних закладів.

Прослідковується зростання кількості учасників конкурсу в порівнянні з 2015/2016 н.р. (із 105 до 117, 111%).

За результатами проведення конкурсу відстежено такі тенденції:

- наявність постійного інтересу суб'єктів освітньої діяльності до розвитку освітніх сайтів;
- розвиток професійних умінь та інформаційної компетентності модераторів, розробників і користувачів сайтів;
- зростання кількості презентованих освітніх блогів і авторських педагогічних розробок у мережі Інтернет.

Переможцями та лауреатами конкурсу-захисту визначено учасників:

- із 7 районів (Богуславський, Васильківський, Володарський, Казарницький, Києво-Святошинський, Макарівський, Таращанський);
- 4 міст (Біла Церква, Бориспіль, Обухів, Славутич);
- 3 професійно-технічних навчальних закладів;
- 3 вищих навчальних закладів;
- 10 блогів педагогів.

Університетом менеджменту освіти НАПН України під егідою Консорціуму закладів післядипломної освіти із залученням інститутів (академій) післядипломної педагогічної освіти проведено **Восьмий всеукраїнський конкурс на кращу науково-методичну розробку в системі післядипломної педагогічної освіти** (наказ ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» № 01-01/28 від 04.02.2016).

Науково-педагогічні та педагогічні працівники КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» взяли активну участь у конкурсі й продемонстрували високий рівень професійної компетентності, що підтверджено такими результатами:

дипломи другого та третього ступеня, а також диплом учасника отримали автори методичних розробок, що посіли місце:

➤ **II місце в номінації «Методичні рекомендації»** посів рукопис «Методика виготовлення мікропрепаратів рослинних тканин і протистів», автор – Ірина Валеріївна Мазуркевич, методист відділу дистанційного навчання академії;

➤ **III місце у номінації «Навчально-методичний посібник»** посів навчально-методичний комплект «Підвищення кваліфікації педагогічних працівників» у трьох частинах (8 видань):

1. **Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Частина I. Соціально-гуманітарний модуль** : навчальний посібник / за ред. І.Г. Осадчого. – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. – 140 с.

2. **Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Частина II. Професійний модуль-1** : навчальний посібник / за ред. І.Г. Осадчого. – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. – 112 с.

3. **Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Частина II. Професійний модуль-2** : навчальний посібник / за ред. І.Г. Осадчого. – Біла Церква:

Рис. 13. Будова пшаного зерна соєвої. 1 – емпіна, 2 – ексина, 3 – перикарп, 4 – вегетативна клітина, 5 – антирадіальна клітина.

За формою вони можуть бути кулясті, овальні, трикутні, ланцюгоподібні тощо (рис. 14.).

Форма, розміри та особливості поверхні пшаного зерна дуже різноманітні. Забарвлення пшанки найчастіше жовтувате чи оранжеве, але буває коричневим, червонуватим, синюватим тощо.

Рис. 14. Пшані зерна покритовасінних рослин.

1 – короліці, 2 – кулябаби, 3 – верби, 4 – берези

Для заняття з обдарованими дітьми, можна підготувати їм цікаве завдання. Набрати на ватні палички пшанку різних рослин, наприклад, короліці, кулябаби, верби та берези і скласти їх в окремі наперсні пронумеровані пакетики. Завдання полягає в тому, щоб визначити відповідність пшанку виду рослини.

Замалюйте схему будови пшаного зерна соєвої звичайної та зробіть відповідні підписи

КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. – 120 с.

4. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Частина III Фаховий модуль. Дошкільна освіта: навчальний посібник / упорядник Н.І. Нечипорук; КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти». – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. – 124 с.

5. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Частина III. Фаховий модуль. Українська мова і література: навчальний посібник / укладач О.М. Поліщук; КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти». – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. – 116 с.

6. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Частина III. Фаховий модуль. Музичне мистецтво : навчальний посібник / упорядник С.В. Ковальова; КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти». – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. – 128 с.

7. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Частина III. Фаховий модуль. Економіка : навчальний посібник / упорядник А.І. Довгань; КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти». – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. – 72 с.

8. Підвищення кваліфікації педагогічних працівників. Частина III. Фаховий модуль. Трудове навчання: навчальний посібник / укладач О.І. Бащенко; КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти». – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. – 134 с.

Лауреатом конкурсу за високу практичну цінність розробки визнано електронний освітній ресурс «**Методичний поради́ник: організа́ція та зміст освітнього процесу в 2016/2017 навчальному році: інформаційно-методичний збірник**» / за заг. ред. І.Г. Осадчого, О.В. Чубарук. – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. Редакційна колегія: І.Г. Осадчий, О.В. Чубарук, В.А. Ткач.

Авторський колектив: Осадчий І.Г., Дем'яненко О.О., Довгань А.І., Полтавцев О.Г., Гребенчук Т.О., Карпенко В.В., Маковкіна Н.О., Кірнасовська Р.В., Бендерезь Н.М., Мірошник С.І., Шевченко А.М., Кабан Л.В., Ковальова С.В., Майборода З.Я., Боярчук О.І., Плівачук К.В., Татаринцев О.В., Микитюк Л.В., Поліщук О.М., Бичевська Л.В., Халупченко В.О., Бащенко О.І., Мельничук Н.М., Однорог О.П., Часнікова О.В., Соломаха С.О., Логімахова О.А., Кондратова Л.Г., Нечипорук Н.І., Гальченко В.М., Дубровіна І.В., Корж Т.М.

Лауреатом конкурсу за високу практичну цінність розробки визнано електронний освітній ресурс «**Методичний поради́ник: організа́ція та зміст освітнього процесу в 2016/2017 навчальному році: інформаційно-методичний збірник**» / за заг. ред. І.Г. Осадчого, О.В. Чубарук. – Біла Церква: КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», 2016. Редакційна колегія: І.Г. Осадчий, О.В. Чубарук, В.А. Ткач.

Авторський колектив: Осадчий І.Г., Чубарук О.В., Панченко Т.Л., Бащенко О.І., Седеревічене А.О., Гудима В.М., Химера Н.В., Нечипорук Н.І., Корж Т.М., Ткаченко Л.П., Поліщук О.М., Кірнасовська Р.В., Кушнір Я.А., Совенко В.В., Бобкова О.С., Матущенко Т.А., Качуровський В.С., Раш О.О., Гаврилюк В.Ю., Славінська М.О., Максимова Н.А.

Грамотами ДВНЗ «Університет менеджменту освіти» НАПН України за участь у конкурсі нагороджені методисти КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» та педагогічні працівники Київщини: Бобкова О.С.; Панченко Т.Л., Бакал І.В.,

Вихристенко Ж.В., Довга Ю.І., Іваненко В.І., Корженко В.А., Корнієнко Л.В., Костецька Н.М., Кривобород Ю.В., Лисенко О.А., Максимова Н.А., Мокосєєва О.А., Мрачик Н.А., Пахаленко І.А., Паш О.В., Побірченко Н.А., Пономаренко С.М., Романюк Л.О., Семещук О.Г., Скоромна М.С., Трофименко Н.Є., Федорченко Н.М., Форноляк І.В., Хожай Н.В., Ярієва Т.О.

Інформацію про результати участі працівників академії в конкурсі оприлюднено на освітньому порталі академії в рубриці «Новини» (режим доступу: <https://goo.gl/mmqrqu0>).

VI. Розвиток інформаційно-навчального середовища системи освіти області

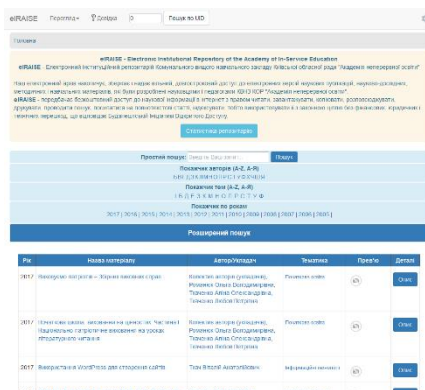
З метою подальшого розвитку інформаційно-навчального середовища системи освіти регіону й задоволення професійних запитів освітян області було створено й розміщено в мережі Інтернет:

I. Освітній портал академії.

Кількість матеріалів, розміщених на освітньому порталі академії – 1250, кількість переглядів матеріалів за період вересня 2015 року – червня 2017 року – понад 3 млн., з них за 2016/2017 н.р. – понад 1,5 млн. переглядів.

II. Інституційний репозитарій.

Інституційний репозитарій є типом електронного освітнього ресурсу, електронним архівом, який накопичує, зберігає і надає вільний, довгостроковий доступ до електронних версій наукових публікацій, науково-дослідних, методичних і навчальних матеріалів, які були розроблені науковцями й педагогами КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти".

Станом на 30.06.2017 у репозитарії представлено 208 публікацій 69 авторів. Тематика матеріалів охоплює 53 напрями, у тому числі: інклюзія (1); інноваційна робота (2); інформаційні технології (10); бібліографія (5); бібліотечна справа (2); дистанційне навчання (7); документообіг (2); дослідно-експериментальна робота (6); дошкільна освіта (9); електронний документообіг (1); зарубіжний досвід (3); компетентнісний підхід (1); медіаосвіта (2); методична робота (11); мистецтво (3); мови і літератури (9); музей (1); навчально-виховний процес (13); навчання (28); наукове дослідження (6); науково-методична робота (7); національно-патріотичне виховання (1); нормативно-правове забезпечення (7); обласна школа передового педагогічного досвіду (1); організаційна психологія (4);

освітні вимірювання (3); підвищення кваліфікації (27); підприємливість та ініціативність (2); післядипломна освіта (1); патріотичне виховання (2); педагогіка (4); педагогіка соціальна (1); педагогічні інновації (3); педагогічна культура (1); педагогічна майстерність (4); передовий педагогічний досвід (2); позашкільна освіта (7); початкова освіта (4); профорієнтація (2); психологія (6); психологія управління (11); робота з учнями (4); сімейна освіта (1); самоосвітня діяльність учителів (15); спеціальна педагогіка (8); споживча освіта (1); тестова діагностика (2); традиційний документообіг (1); тренінгова робота (3); управління (5); фізична культура (6); фінансова грамотність (8).

Типів матеріалів: 36, у тому числі: автореферати, аудіо- та відео-файли, бібліографії праць, веб-ресурси, доповіді, збірники, зошити для самостійних і контрольних робіт, каталоги, матеріали конференцій, методичні рекомендації, навчальні програми, навчальні матеріали, посібники, програми, розділи книги, розробки занять, статті, студентські роботи, тези конференції, тестування.

III. Інформаційно-методичний збірник «Методичний порадник: організація та зміст освітнього процесу у 2016/2017 навчальному році: інформаційно-методичний збірник» / за заг. ред. І.Г. Осадчого, О.В. Чубарук (розміщено на освітньому порталі КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» за посиланням:

<http://www.академія.com.ua/?p=7596>),

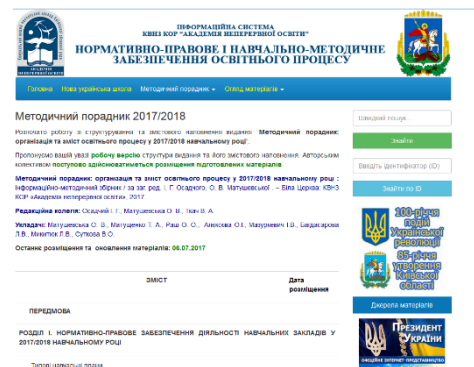
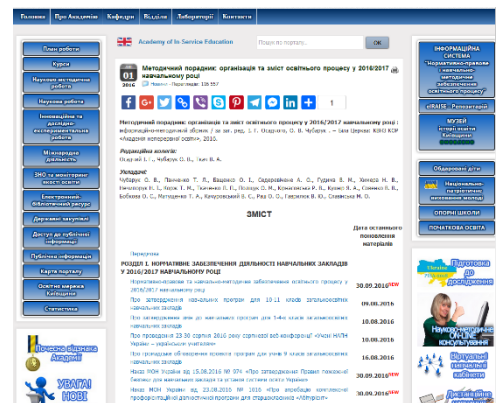
кількість переглядів – понад 118 тисяч.

Інформаційно-методичний збірник підготовлено у форматі електронного освітнього ресурсу, що дозволило оперативно розміщувати матеріали, швидко й у повній мірі інформувати освітян про нові документи й методичні матеріали з питань організації та змісту освітнього процесу у 2016/2017 навчальному році. З метою забезпечення максимальної зручності в користуванні матеріали подано за освітніми рівнями й галузями із зазначенням дати їх розміщення або поновлення.

Збірник об'єднує передмову та вісім розділів: «Нормативне забезпечення діяльності навчальних закладів у 2016/2017 навчальному році», «Організація освітньої роботи в дошкільних навчальних закладах», «Організація та зміст навчально-виховного процесу у школі I ступеня», «Вивчення навчальних предметів у загальноосвітніх навчальних закладах II-III ступенів», «Психологічний супровід навчально-виховного процесу», «Організація навчання дітей з особливими освітніми потребами», «Позашкільна освіта», «Виховна робота».

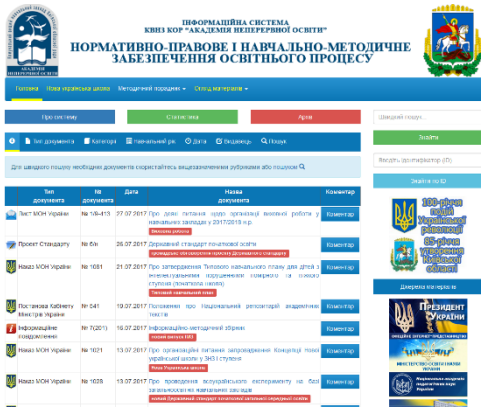
Збірник визначено *лауреатом Восьмого всеукраїнського конкурсу на кращу науково-методичну розробку в системі післядипломної педагогічної освіти*.

IV. Інформаційно-методичний збірник «Методичний порадник: організація та зміст освітнього процесу у 2017/2018 навчальному році: інформаційно-методичний збірник» / за заг. ред. І.Г. Осадчого, О.В. Матушевської. Розроблення

структури здійснено в січні 2017 року, триває змістове наповнення збірника.

V. Інформаційну систему КВНЗ КОР «Нормативно-правове і навчально-методичне забезпечення освітнього процесу» (функціонує з 01.10.2016), яка є комплексним засобом підтримки освітнього процесу, має навчально-методичне призначення та використовується для забезпечення професійної діяльності керівників

і педагогічних працівників дошкільних, загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів у інформаційно-освітньому середовищі.

Кількість переглядів станом на 30.09.2017: **користувачів – понад 220 тисяч; переглядів матеріалів – понад 800 тисяч.**

Для пошуку необхідних матеріалів розроблено **класифікатор документів**. Уміщені матеріали представлено:

➤ **за типами нормативно-правових документів:** Закон України; постанова Кабінету Міністрів України; Указ Президента України; наказ МОН України; лист МОН України; наказ ДНУ «ІМЗО»; лист ДНУ «ІМЗО»; розпорядження Київської обласної державної адміністрації; рішення сесії Київської обласної ради; наказ департаменту освіти і науки Київської облдержадміністрації; лист департаменту освіти і науки Київської облдержадміністрації тощо;

➤ **за напрямками освітньої діяльності**, а саме: дошкільна освіта; початкова освіта; основна школа (базова середня освіта); старша школа (профільна середня освіта); позашкільна освіта і виховання; психологічна служба та соціально-педагогічний патронат; інклюзивне навчання; управління закладом освіти; наукове й методичне забезпечення освіти; моніторинг якості освіти та ЗНО; стандарти освіти; освітні програми; опорні заклади освіти та їх філії; післядипломна освіта; міжнародне співробітництво; інноваційна діяльність.

Інформаційною системою передбачено пошук документів за напрямом освітньої діяльності, номером, датою, назвою документа або його типом, ідентифікатором матеріалу.

Розміщені документи супроводжуються коментарями, у яких представлено загальні положення про зміст нормативно-правового акту, його сутність, структуру, надано роз'яснення щодо сфери використання, набуття чинності та інших особливостей упровадження у практику роботи.

Зміст коментарів інтегрується зі змістом матеріалів, представлених у випусках інформаційно-методичного збірника департаменту освіти і науки Київської облдержадміністрації і КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», інформаційно-методичного збірника «Методичний порадник», освітнім порталом академії, інституційним репозитарієм, змістом інших видів електронних освітніх ресурсів КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», офіційними порталами і сайтами, як-от: офіційне інтернет-представництво Президента України, база даних “Законодавство України”, єдиний веб-портал органів виконавчої влади України “Урядовий портал”, офіційний сайт МОН України, офіційний сайт Інституту педагогіки НАПН України, офіційний сайт ДНУ “Інститут модернізації змісту освіти”, освітній портал “Педагогічна преса”, офіційний сайт Малої академії наук України, офіційний сайт

Київської обласної державної адміністрації, офіційний сайт департаменту освіти і науки Київської облдержадміністрації, освітній портал КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти».

Станом на 30.09.2017 в інформаційній системі розміщено **675 матеріалів**, зокрема в категоріях: інформаційне повідомлення – 157 (23.5%); наказ МОН України – 153 (22.9%); листи МОН України – 86 (12.87%); постанова Кабінету Міністрів України – 41 (6.14%); наказ департаменту освіти і науки Київської ОДА – 30 (4.49%); лист ДНУ «ІМЗО» – 19 (2.84%); закон України – 18 (2.69%); розпорядження Кабінету Міністрів України – 18 (2.69%); навчальна програма для ЗНЗ – 17 (2.54%); Указ Президента України – 15 (2.25%); методичні рекомендації – 14 (2.1%); рішення колегії МОН України – 9 (1.35%); наказ КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» – 6 (0.9%); проект наказу МОН України – 6 (0.9%); проект Постанови Кабінету Міністрів України – 5 (0.75%); спільний наказ МОН України – 5 (0.75%); лист Національного еколого-натуралістичного центру учнівської молоді – 5 (0.75%); лист КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» – 4 (0.6%); розпорядження Київської обласної державної адміністрації – 4 (0.6%); рішення колегії департаменту освіти і науки Київської ОДА – 4 (0.6%); проект Закону України – 3 (0.45%); та ін.

VI. З метою якісної підготовки матеріалів до **спеціалізованого педагогічного видання департаменту освіти і науки Київської облдержадміністрації та КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» «Інформаційно-методичний збірник»**, оперативного інформування освітян області, здійснення організаційно-управлінського й науково-методичного забезпечення впровадження концепції Нової української школи, компетентнісного підходу в практику роботи закладів освіти, розміщення актуальних інформаційних і методичних публікацій, у березні 2017 року створено редакційну колегію з підготовки випусків вищезазначеного видання.

Оновлено концепцію, тематику, дизайн видання, уведено **рубрики** в розділах видання, як-от: «Готуємося до проведення Міжнародного дослідження якості освіти PISA-2018», «Інформаційно-аналітичні матеріали», «Точка зору», «Науково-методичне і навчально-методичне забезпечення професійної діяльності освітян», «Методичні рекомендації», «Використання інформаційно-комунікаційних технологій у професійній діяльності освітян», «Методичний порадник», «Навчальні програми курсів за вибором, факультативних курсів і та спецкурсів», «Наші ювіляри – гордість Київщини», «Інформаційні ресурси» тощо.

Кожен випуск збірника супроводжується **анотацією, передмовою, переліком авторського колективу та відповідальних за підготовку.**

На освітньому порталі академії та в інформаційній системі створено **рубрику «Інформаційно-методичний збірник»**, у якій висвітлюються анонси підготовлених випусків і їх зміст, представлено матеріали рубрики «Інформаційні ресурси».

Здійснюється анонсування підготовки матеріалів **наступних випусків**

інформаційно-методичного збірника, які висвітлюють питання управлінської діяльності, науково-методичної роботи; дошкільної, початкової освіти, вивчення навчальних предметів, діяльності психологічної служби, роботи з обдарованими дітьми, спеціальної педагогіки, інклюзивного навчання, діяльності педагогічних працівників закладів інтернатного типу, виховної роботи й позашкільної освіти, дистанційного навчання, використання ІКТ у професійній діяльності педагогів реалізації міжнародної діяльності, інноваційних проєктів і програм, дослідно-експериментальної роботи.

VII. Організаційно-управлінське й науково-методичне супроводження професійної діяльності освітян з національно-патріотичного виховання дітей і молоді

На виконання *Указу Президента України від 12 червня 2015 року № 334 «Про заходи щодо поліпшення національно-патріотичного виховання дітей та молоді»*, академією організовано та проведено роботу щодо організаційно-управлінського й науково-методичного забезпечення професійної діяльності освітян з національно-патріотичного виховання дітей і молоді згідно з нормативно-правовими документами:

➤ *Указом Президента України від 13.10.2015 р. № 580 «Про Стратегію національно-патріотичного виховання дітей та молоді на 2016-2020 роки»*, *Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 30.11.2016 №898-р «Про затвердження плану заходів щодо національно-патріотичного виховання молоді на 2017 рік»*, *наказом Міністерства освіти і науки України від 16.06.2015 №641 «Про затвердження Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді, Заходів щодо реалізації Концепції національно-патріотичного виховання дітей і молоді та Методичних рекомендацій щодо національно-патріотичного виховання у загальноосвітніх навчальних закладах»*;

➤ *Курси підвищення фахової кваліфікації з проблем: «Організаційно-педагогічні аспекти національно-патріотичного виховання учнів школи I ступеня» для вчителів початкових класів, вихователів ГПД (розробник: К.В. Плівачук); «Сучасні підходи до організації туристсько-краєзнавчої роботи з вихованцями позашкільних навчальних закладів» для методистів, керівників гуртків туристсько-краєзнавчого напрямку позашкільної освіти; «Сучасні підходи до організації військово-патріотичного виховання учнівської молоді» для вчителів захисту Вітчизни, викладачів захисту Вітчизни ПТНЗ, керівників гуртків фізкультурно-спортивного напрямку.*

Розроблено:

✓ навчальні програми освітньої діяльності курсів підвищення фахової кваліфікації у 2017/2018 з проблем: «Формування предметних компетентностей юнаків на заняттях із захисту Вітчизни», «Виховання патріотичних почуттів засобами образотворчого мистецтва в умовах загальноосвітнього та позашкільного навчальних закладів», «Національно-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді засобами

позашкільної освіти», «Організаційно-педагогічні аспекти національно-патріотичного виховання учнів школи I ступеня», «Сучасні підходи до організації військово-патріотичного виховання учнівської молоді»;

✓ зміст навчальних занять для слухачів курсів підвищення кваліфікації: «Військово-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді засобами позашкільної освіти: кращі педагогічні практики освітян Київщини», «Організація та проведення дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)), «Козацько-лицарське виховання: історія, традиції, сучасність», «Національно-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді засобами українського народознавства», «Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку засобами народознавства», «Сучасні методи та технології національно-патріотичного виховання школярів»;

✓ електронний навчально-методичний посібник «Рідний край – Київщина» (до 85-річчя з дня заснування Київської області).

Проведено семінари-практикуми, круглі столи, скарбниці педагогічних ідей, майстер-класи:

✓ «Національно-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді засобами позашкільної освіти» для заступників директорів з навчально-виховної (виховної) роботи опорних загальноосвітніх навчальних закладів;

✓ «Роль музейної педагогіки в національно-патріотичному вихованні учнівської молоді» для музейних працівників закладів освіти області;

✓ тематичну екскурсію «Історія та традиції української писанки» для учнів Білоцерківського навчально-виховного об'єднання «Перша Білоцерківська гімназія – школа I ступеня» на базі музею історії освіти Київщини;

✓ «Формування духовно-моральних цінностей майбутніх педагогів засобами українського писанкарства» для студентів КВНЗ КОР «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж» на базі музею історії освіти Київщини;

✓ «Науково-методична робота з військово-патріотичного виховання та предмета «Захист Вітчизни» у загальноосвітніх навчальних закладах області: теорія та сучасна практика» для методистів, які координують роботу вчителів захисту Вітчизни;

✓ «Упроваджуємо культуру добросусідства» для педагогів-тренерів дошкільних навчальних закладів та початкової школи;

✓ «Художньо-естетичне виховання дітей та учнівської молоді засобами позашкільної освіти» для заступників директорів з навчально-виховної (виховної) роботи опорних загальноосвітніх навчальних закладів;

✓ «Особливості виготовлення народної ляльки» для вчителів трудового навчання опорних загальноосвітніх навчальних закладів (на базі Рокитнянської ЗОШ I-III ступенів № 2).

Заняття обласних опорних закладів освіти:

✓ Борівського НВК «Загальноосвітня школа І-ІІ ступенів – дитячий садок» Макарівського району з проблеми Реалізація проекту «Розвиток громад в Україні на основі впровадження програми «Школа як осередок розвитку громади»;

✓ Ірпінської СЗОШ І-ІІІ ступенів № 2 з поглибленим вивченням економіки та права Ірпінської міської ради з проблеми «Реалізація принципів демократії у загальноосвітньому навчальному закладі»;

✓ Фастівської школи народної майстерності Фастівської міської ради «Виховання патріотичних почуттів засобами образотворчого мистецтва в умовах загальноосвітнього та позашкільного навчальних закладів»;

✓ Клавдієвського ДНЗ (ясла-садок комбінованого типу) № 27 «Ромашка» Бородянського району «Національно-патріотичне виховання дітей дошкільного віку засобами музейної педагогіки».

Заняття обласних шкіл передового педагогічного досвіду:

✓ Хлинової Н. Ф., завідувача бібліотеки Боярської ЗОШ І-ІІІ ступенів № 5 Києво-Святошинської районної державної адміністрації з проблеми «Роль освітянських бібліотек у формуванні національної свідомості особистості»;

✓ Городиської Л. Р., учителя української мови та літератури Ірпінського НВК «Школа І-ІІ ступенів – Коцюбинський гуманітарний ліцей» Ірпінської міської ради, з теми «Національно-патріотичне виховання молоді на уроках української мови і літератури та в позаурочний час»;

✓ Циби О. Ю., вихователя Ставищенського ДНЗ № 2 «Золота рибка», з теми «Українська народна іграшка як засіб морально-етичного виховання дітей дошкільного віку»;

✓ Олійникова А.С., учителя захисту Вітчизни Білоцерківського НВО «Звитяга» Білоцерківської міської ради, з теми «Формування предметних компетентностей учнів із тактичної підготовки на заняттях захисту Вітчизни»;

✓ заняття обласного майстер-класу Юхно С.В., заступника директора з виховної роботи Бучанської Української гімназії, з теми «Інноваційний підхід до підтримання загально гімназійних традицій і організації виховної роботи в закладі»;

✓ тематичну екскурсію «Степан Васильович Васильченко – письменник, журналіст, педагог» для студентів КВНЗ КОР «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж» (на базі музею історії освіти Київщини);

Надано адресну допомогу педагогічним працівникам:

✓ Васильківської ЗОШ І-ІІІ ступенів №9 Васильківської міської ради з питань реалізації Всеукраїнського проекту «Демократична школа»;

✓ Шкарівської загальноосвітньої школи І-ІІІ ступенів Білоцерківської районної ради з питань реалізації Всеукраїнського проекту «Демократична школа».

Здійснено рецензування матеріалів патріотичного спрямування для розгляду науково-методичною радою академії.

Проведено презентацію здобутків освітян:

✓ книги Перерви В.С., доцента кафедри дошкільної і початкової освіти та менеджменту КВНЗ КОР «АНО», кандидата історичних наук «Історія шкільництва в містах і селах Київщини XIX – початку XX століть», 2 том;

✓ літературної світлиці «Чарівний світ поезії Марії Познанської» (до 100-річчя від дня народження письменниці) для студентів КВНЗ КОР «Білоцерківський гуманітарно-педагогічний коледж» (на базі музею історії освіти Київщини).

Указ Президента України від 01.12.2016 р. № 534 «Про пріоритетні заходи щодо сприяння зміцненню національної єдності та консолідації українського суспільства, підтримки ініціатив громадськості у цій сфері»:

➤ тематичний круглий стіл, присвячений **Дню Соборності України** для слухачів курсів підвищення фахової кваліфікації за участі науковців, працівників Державного архіву Київської області.

Постановою Верховної Ради України від 21.02.2017 № 1857-VIII «Про вшанування Героїв України та інформування громадян України про подвиги українських військових»:

➤ навчально-методичний посібник «Військово-патріотичне виховання дітей та учнівської молоді засобами позашкільної освіти» (автор: Гаврилук В.Ю.).

Постановою Верховної Ради України від 21.02.2017 № 1857-VIII «Про Рекомендації парламентських слухань про становище молоді в Україні на тему: «Ціннісні орієнтири сучасної української молоді»:

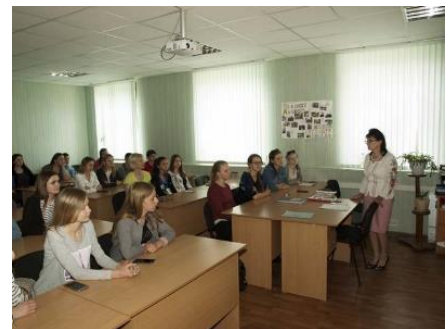
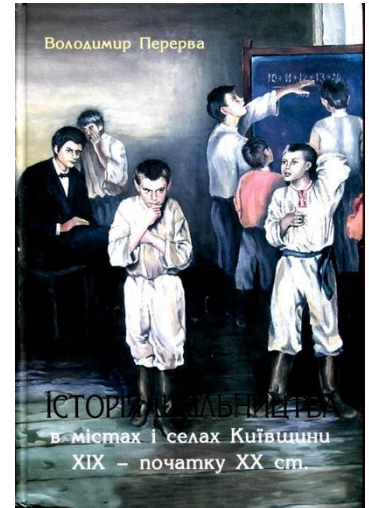
➤ робоча зустріч науково-педагогічних працівників академії та Університету менеджменту освіти НАПН України з питань реалізації програми «Козацький часопис: скарбниця громадянської соціалізації молоді» у закладах освіти області;

➤ курси з проблеми «Організаційно-педагогічні засади профорієнтаційної роботи в навчальному закладі» для заступників директорів ЗНЗ з виховної роботи, класних керівників, педагогів-організаторів, соціальних педагогів;

➤ круглий стіл «Реформація: вплив на політичне, соціально-економічне, культурне та релігійне життя в Україні» для методистів регіональних методичних служб, керівників методичних об'єднань учителів історії.

Розпорядженням Кабінету Міністрів України від 26.10.2016 № 777-р «Про затвердження плану заходів з відзначення 100-річчя подій Української революції 1917-1921 років та вшанування пам'яті її учасників на період до 2021 року»:

➤ круглий стіл «Відзначення 100-річчя подій Української революції» (у рамках проекту «Лікбез: історичний фронт») для слухачів курсів підвищення фахової кваліфікації учителів історії та правознавства;

➤ на освітньому порталі КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» створено рубрику **«100-річчя подій Української революції»**, у якій розміщено нормативно-правові документи, інформаційні матеріали Українського інституту національної пам'яті, методичні рекомендації щодо відзначення визначних подій, дат початку ХХ століття, пов'язаних із відновленням державотворчого процесу в Україні, та вшанування пам'яті видатних діячів Української революції;

➤ у бібліотеці закладу створено постійно діючу виставку науково-популярної літератури, газетних матеріалів, публікацій у фахових журналах про події Української революції 1917-1921 років;

➤ працівники академії взяли участь у покладанні квітів до пам'ятників борцям за незалежність України.

Наказом МОН України від 14.11.2016 № 1363 «Про проведення у 2016/2017 навчальному році Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»)»:

➤ створено та постійно оновлюється віртуальний інформаційно-методичний ресурс «Всеукраїнська дитячо-юнацька військово-патріотична гра «Сокіл» («Джура»)» (режим доступу: <http://vpo-ano.wix.com/dzura>);

Підготовлено:

➤ бібліографічний огляд літератури «Бережімо подвиг у пам'яті» (до Дня скорботи і вшанування пам'яті жертв війни в Україні);

➤ методичні рекомендації щодо відзначення 21-ої річниці Конституції України;

➤ методичні матеріали для проведення обласного етапу Всеукраїнської дитячо-юнацької військово-патріотичної гри «Сокіл» («Джура»);

➤ методичні матеріали до посібника «Культура добросусідства: Я. Ми. Країна».

Здійснено рецензування:

➤ програми національно-патріотичного виховання «Плекаємо патріотів України» на період 2016-2018 роки;

➤ програми громадянської соціалізації учнівської молоді для організації виховної роботи у шкільних колективах та молодіжних козацьких організацій (гуртках) «Козацький часопис» – скарбниця громадянської соціалізації молоді».

VIII. Підготовка й науково-методичне супроводження діяльності освітян щодо формування громадянської компетентності

Діяльність системи післядипломної педагогічної освіти, спрямована на формування громадянської компетентності, реалізовувалася в контексті міжнародних і всеукраїнських проектів та програм: «Школа як осередок розвитку громади» (за сприяння Всеукраїнського фонду «Крок за кроком»), «Культура добросусідства» (за

ініціативи інформаційно-дослідницького центру «Інтеграція та розвиток»), «Демократична школа» (у співпраці з Європейським Центром ім. Вергеланда та Радою Європи), «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» (в рамках Швейцарської стратегії та співробітництва Цюрихського педагогічного університету).

Програма «**Школа як осередок розвитку громади**» спрямована на розвиток моделі громадсько-активних шкіл, організацію партнерської взаємодії школи та місцевої громади, залучення сімей і членів громади до освітнього та управлінського процесів, забезпечення рівного доступу до якісної освіти.

Упродовж року до обласної мережі громадсько активних шкіл приєдналося 19 закладів. Так, станом на 01.06.2017 року функціонує 51 громадсько активна школа у 10 районах.

З метою поширення актуального досвіду у сфері співпраці з громадою, розпочато роботу обласного опорного закладу освіти (на базі *Борівського НВО «ЗОШ I-II ступенів – дитячий садок» Макарівського району Київської області*) з проблеми «Розвиток громад в Україні на основі впровадження програми «Школа як осередок розвитку громади» на 2016-2018 роки для директорів, заступників директорів шкіл з виховної роботи, педагогів-організаторів. У рамках означеної роботи для 16 слухачів проведено чотири навчальні заняття.

Метою курсу «**Культура добросусідства**» є формування толерантних взаємовідносин між представниками різних етнічних і конфесійних груп, набуття навичок ненасильницького розв'язання конфліктних ситуацій. Курс «Культура добросусідства» сприяє зниженню конфліктного потенціалу, розвитку інтеграційних процесів у суспільстві та подоланню наслідків травматичних подій, спричинених збройним конфліктом на Сході України.

Курс реалізується в 17 районах та 9 містах області. Діяльністю охоплено 2119 дітей (у 2015/2016 н.р. – 1281), із них: 680 дітей дошкільних навчальних закладів, 1439 учнів шкіл. Упровадження курсу здійснюють 73 педагогічних працівники в 65 закладах освіти області. За рахунок варіативної складової Типових навчальних планів спецкурс викладається у 54 класах.

Всеукраїнська програма освіти для демократичного громадянства «**Демократична школа**» та швейцарсько-український освітній проект «**Розвиток громадянських компетентностей в Україні**» спрямовані на поглиблення культури демократії у школі з метою підтримки демократизації та децентралізації шкільного врядування, пропагування державно-громадського партнерства й розвитку демократичного шкільного середовища, організації

навчально-виховної роботи на принципах Хартії Ради Європи з освіти для демократичного громадянства й прав людини.

За результатами конкурсного відбору впродовж 2016-2017 року 4 навчальні заклади стали учасниками програми «Демократична школа»: *Ірпінська СЗОШ I-III ступенів №2, Славутицька ЗОШ I-III ступенів №4, Васильківська ЗОШ I-III ступенів №9 та Шкарівська ЗОШ I-III ступенів Білоцерківського району*. У процесі впровадження програми проведено діагностику ситуації у школах, розроблено та реалізовано плани дій з демократичного розвитку, проведено відповідне навчання учасників освітнього процесу.

За проектом «Розвиток громадянських компетентностей в Україні» станом на 01.06.2017 р. в області підготовлено 149 тренерів для навчання керівників шкіл та вчителів. Так, охоплено навчанням 1987 осіб із 108 закладів освіти області, у яких розроблено та запроваджено моделі демократичної освіти.

Результати діяльності з упровадження проекту систематизовано і представлено в посібнику **«Громадянська відповідальність: 70 вправ для формування громадянської та соціальної компетентності під час вивчення різних шкільних предметів у 5–9 класах»**, який готується до друку Європейським центром ім. Вергеланда.

IX. Організаційно-управлінське і науково-методичне супроводження професійної діяльності педагогів щодо реалізації проекту «Професійна орієнтація учнівської молоді» Програми розвитку системи освіти Київській області на 2016-2018 рр.

I. Підготовка педагогічних працівників до проведення профорієнтаційної роботи

До навчально-тематичних планів курсів підвищення кваліфікації слухачів усіх категорій КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» включено тематичні модулі та спецкурси із зазначеної тематики, зокрема: «Профорієнтаційна робота з учнями старших класів», «Роль сім'ї у професійному самовизначенні учнів», «Психологічні основи професійного самовизначення старшокласників», «Організація допрофільного та профільного навчання в загальноосвітньому навчальному закладі», «Організація профорієнтаційної роботи в загальноосвітніх та позашкільних навчальних закладах».

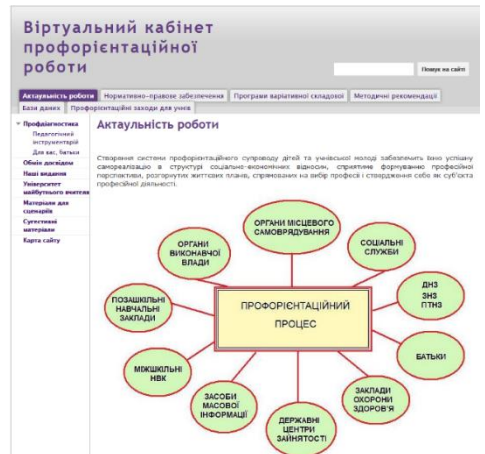
Для заступників директорів з виховної роботи, класних керівників, педагогів-організаторів та соціальних педагогів навчальних закладів регіону були проведені курси підвищення фахової кваліфікації з проблеми «Організаційно-педагогічні засади профорієнтаційної роботи в навчальному закладі».

На сайті КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» створено Веб-ресурс (хмару) кабінету профорієнтаційної роботи, у якому узагальнено та представлено інформацію щодо нормативно-правового забезпечення діяльності з питань профорієнтації, бази даних профорієнтаційного спрямування (перелік центрів зайнятості Київської області, база даних ПТНЗ та ВНЗ Київської області, анотований

каталог інтернет-ресурсів профорієнтаційного спрямування, добірка профорієнтаційних ігор), методичні матеріали для педагогічних працівників, зокрема: «Методика проведення профорієнтаційної роботи в школі», «Методичні рекомендації щодо викладання варіативної складової з профорієнтації». Розроблено та опубліковано навчально-методичний посібник «Організація профорієнтаційної роботи в навчальному закладі».

У рубриці «Мій кращий урок» розміщено методичні розробки працівників психологічної служби системи освіти області із зазначеного напрямку діяльності, а саме: «Карта життя: самостійний вибір майбутньої професії» (профорієнтаційний тренінг для учнів 9 класів), «Калейдоскоп професій» (розвивально-інформаційне заняття), «Характер і професія» (година психолога).

На допомогу педагогічним працівникам закладів освіти області на сторінці віртуального профорієнтаційного кабінету представлено програми варіативної складової профорієнтаційного спрямування, затверджені МОН України для використання у загальноосвітніх навчальних закладах України, а саме: «Побудова кар'єри» (програма для 10-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів), «Людина і світ професій» (програма для 8-9 класів загальноосвітніх навчальних закладів), «Моя майбутня професія: правила вибору» (курс за вибором для учнів 9 класів загальноосвітніх навчальних закладів) «Моя майбутня професія: шлях до успіху» (курс за вибором для учнів 10 (11) класів загальноосвітніх навчальних закладів), «Обираю професію» («Моя майбутня професія: правила вибору» (курс за вибором для учнів 8, 10 класів загальноосвітніх навчальних закладів)), «Настає час вибору» (програма факультативного курсу), «Я і моя професія» (спецкурс для учнів 11 класів).

II. Проведення профорієнтаційної роботи з учнівською молоддю

На базі обласного опорного закладу освіти – Броварського навчально-виховного об'єднання Броварської міської ради – організовано роботу педагогів та працівників психологічної служби системи освіти з проблеми «Організація професійної орієнтації учнівської молоді». За результатами роботи обласного опорного закладу освіти підготовлено відповідний навчально-методичний посібник.

X. Робота з обдарованими дітьми

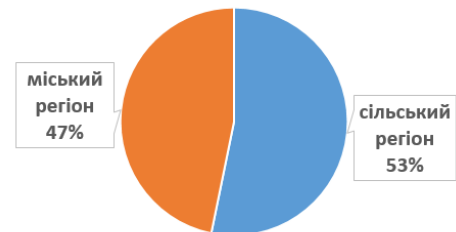
Відповідно до Положення про Всеукраїнські учнівські олімпіади, турніри, конкурси з навчальних предметів, конкурси-захисти науково-дослідницьких робіт, олімпіади зі спеціальних дисциплін та конкурси фахової майстерності, затвердженого наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 22.09.2011 № 1099, зареєстрованим у Міністерстві юстиції від 17.11.2011 за № 1318/20056, наказу Міністерства освіти і науки України від 19 серпня 2016 року № 1006 "Про проведення Всеукраїнських учнівських олімпіад і турнірів з навчальних предметів у 2016/2017

навчальному році", у 2016/2017 навчальному році проведено учнівські олімпіади з 24 навчальних дисциплін.

За результатами змагань визначено 1056 (44% від загальної кількості учасників) переможців.

На участь у III (обласному) етапі було подано **2675** заявок, що на 100 більше, ніж у минулому навчальному році. 2405 учнів взяли участь у змаганнях.

Більшість переможців представляли учні загальноосвітніх закладів сільського регіону – 562 (53,2 %) переможці, 494 (46,8 %) – учні загальноосвітніх навчальних закладів міського регіону.

Найбільшу кількість перемог (**6 призових місць**) на обласному етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад вибороли:

Фіцай Арсен Іванович, учень 10 класу Васильківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 3 Васильківської міської ради (I місце – з правознавства; два II місця – з історії, української мови та літератури; три III місця – з біології, астрономії та англійської мови);

П'ять перемог здобула *Юр'єва Антоніна Андріївна*, учениця 10 класу Тетіївського навчально-виховного комплексу "Загальноосвітня школа I-III ступенів - природничо-математичний ліцей" Тетіївської районної ради (п'ять III місць – з економіки, екології, географії, біології, астрономії).

По **4 призових місця** вибороли 12 учнів.

21 учень має по три перемоги та **107** – по дві.

Організована система роботи дала можливість 164 кращим учителям області підготувати два й більше переможців обласного етапу Всеукраїнських учнівських олімпіад. **Найбільшу кількість переможців підготували:**

✓ *Пархоменко Світлана Олексіївна*, учитель іспанської мови Іванківського районного ліцею (**8 переможців**);

✓ *Григорова-Духнева Галина*, учитель болгарської мови Білоцерківської спеціалізованої школи I-III ступенів №1 з поглибленим вивченням слов'янських мов Білоцерківської міської ради (**7**);

✓ *Соколинська Оксана Іванівна*, учитель мови іврит Приватного навчально-виховного комплексу "Загальноосвітня школа I-III ступеня – дитячий садок" "Міцва-613" (**7**);

✓ *Бодрик Оксана Олександрівна*, учитель інформатики Білоцерківської спеціалізованої школи I-III ступенів №12 з поглибленим вивченням інформаційних технологій Білоцерківської міської ради (**6**);

✓ *Плахотнюк Клавдія Леонідівна*, учитель біології Вишнівської загальноосвітньої школи I-III ступенів №1 Києво-Святошинської районної державної адміністрації (**6**);

✓ *Семерун Олена Петрівна*, учитель біології, екології, економіки, географії Тетіївського навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа I-III ступенів – природничо-математичний ліцей» Тетіївської районної ради (**7**);

✓ **Торбін Надія Володимирівна**, учитель фізики та астрономії Щасливського навчально-виховного комплексу Бориспільської районної ради (6).

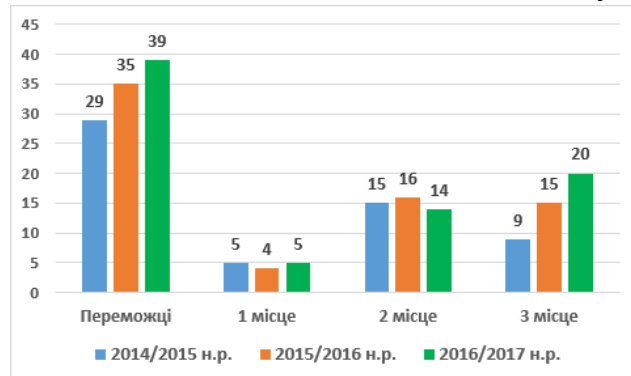
Стабільно високу результативність участі в даних інтелектуальних змаганнях демонструють учні міст Білої Церкви (86 перемог), Броварів (74), Бучі (57) та Бориспільського (50), Києво-Святошинського (45) районів, що є результатом системного підходу до організації роботи з обдарованими дітьми в регіоні.

Високу якість підготовки показали учні міст Білої Церкви – 30 перших місць (34,7 % від загальної кількості переможців) із 86 призових, Бучі – 13 (22,8 %) із 57, Фастова – 12 (22,6 %) із 53, та Бориспільського району – 11 (22 %) із 50.

На IV (заклучному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад у 2016/2017 навчальному році Київську область представляли 76 учнів. Результатом участі у змаганнях стали 39 призових місць (51,3 % від загальної кількості учасників).

Протягом трьох років спостерігається тенденція до підвищення якості виступу команд учнів Київської області на IV (заклучному) етапі Всеукраїнських учнівських олімпіад. Так, у

- 2014/2015 н.р. – 29 переможців:
I місце – 5 учнів, II – 15, III – 9;
- 2015/2016 н.р. – 35 переможців:
I місце – 4 учні, II – 16, III – 15;
- 2016/2017 н.р. – 39 переможців:
I місце – 5 учнів, II – 14, III – 20.

Значна кількість призерів серед представників учнівських команд:

➤ **з біології** (9 перемог: I місце – 1 учень, II місце – 5 учнів, III місце – 3 учні; керівник команди – **Матущенко Тетяна Антонівна**, завідувач відділу методики викладання хімії, біології, екології, основ здоров'я, природознавства КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти");

➤ **з географії** (7 перемог: I місце – 1 учень, II місце – 2 учні, III місце – 4 учні; керівник команди – **Совенко Валерій Володимирович**, завідувач відділу методики викладання географії, економіки та краєзнавства КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти");

➤ **з історії** (5 перемог: II місце – 2 учні, III місце – 3 учні; керівник команди – **Гребенчук Тетяна Олександрівна**, методист відділу методики викладання суспільствознавчих предметів КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти");

➤ **з української мови і літератури** (5 перемог: I місце – 1 учень, II місце – 1 учень, III місце – 3 учні; керівник команди – **Бичевська Лідія Василівна**, методист відділу методики викладання української мови і літератури та зарубіжної літератури КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти");

➤ **з правознавства** (3 перемоги: II місце – 2 учні, III місце – 1 учень; керівник команди – **Бондарук Ірина Петрівна**, завідувач відділу методики викладання суспільствознавчих предметів КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти");

➤ **з іспанської мови** (2 перемоги: I місце – 1 учень, II місце – 1 учень; керівник команди – **Пархоменко Світлана Олексіївна**, учитель іспанської мови Іванківського районного ліцею);

➤ **з математики** (2 перемоги: III місце – 2 учні; керівник команди – **Апостолова**

Галина Вадимівна, доцент кафедри природничо-математичних дисциплін та технологій КВНЗ КОР "Академія неперервної освіти").

Найбільшу кількість переможців змагань заключного етапу олімпіад підготували педагоги закладів освіти Сквирського (3), Києво-Святошинського (3), Тетіївського (3), Білоцерківського (2), Іванківського (2), Миронівського (2) районів, міст Броварів (7), Білої Церкви (3), Борисполя (3), Бучі (2), Переяслава-Хмельницького (2).

Відповідно до наказу МОН України від 04.04.2017 № 529 "Про нагородження переможців VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка" переможцями VII Міжнародного мовно-літературного конкурсу учнівської та студентської молоді імені Тараса Шевченка серед учнів 5-11 класів загальноосвітніх навчальних закладів визначено 10 учнів ЗНЗ Київської області, а саме:

❖ **диплом I ступеня:**

Урсол Анастасія Олександрівна, учениця 9 класу Білоцерківської спеціалізованої школи I-III ступенів № 12 з поглибленим вивченням інформаційних технологій Білоцерківської міської ради Київської області;

Груша Анастасія Григорівна, учениця 10 класу Білоцерківської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 22 Білоцерківської міської ради Київської області;

Жельнію Діана Дмитрівна, учениця 11 класу Комунального закладу "Миронівський навчально-виховний комплекс "загальноосвітня школа I-III ступенів – ліцей" Миронівської районної ради Київської області;

❖ **диплом II ступеня:**

Ліпич Тетяна Володимирівна, учениця 8 класу Володарської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1 Володарської районної ради Київської області;

❖ **диплом III ступеня:**

Толстолєсова Вікторія Андріївна, учениця 5 класу Бучанської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 5 з поглибленим вивченням іноземних мов Бучанської міської ради Київської області;

Митько Вікторія Олексіївна, учениця 6 класу Яготинського навчально-виховного комплексу «Спеціалізована школа – загальноосвітня школа I-III ступенів № 2» Яготинської районної ради Київської області;

Пожилих Вікторія Андріївна, учениця 6 класу Володарської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 2 ім. В. П. Мельника Володарської районної ради Київської області;

Кісілевич Ярослава Сергіївна, учениця 8 класу Білогородської загальноосвітньої школи I-III ступенів № 1 Києво-Святошинської районної державної адміністрації Київської області;

Коптілова Владислава Сергіївна, учениця 9 класу Фастівського навчально-виховного комплексу «Ліцей інформаційних технологій – спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів № 9» Фастівської міської ради Київської області;

Загоруйко Дар'я-Олександра Олегівна, учениця 11 класу Ірпінської спеціалізованої загальноосвітньої школи I-III ступенів № 12 з вивченням іноземних мов (школа лінгвістики) імені Заріфи Алієвої Ірпінської міської ради Київської області.

Відповідно до наказу МОН України від 18.05.2017 № 716 "Про підсумки

XVII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика", переможцями IV (загальнонаціонального) етапу XVII Міжнародного конкурсу з української мови імені Петра Яцика визначено таких учнів загальноосвітніх навчальних закладів області:

I місце: Яременко Оксана Максимівна, учениця 6 класу Навчально-виховного комплексу «Гімназія – загальноосвітній навчальний заклад I ступеня міста Обухова імені Володимира Мельника»;

II місце: Середя Олександра Сергіївна, учениця 9 класу Навчально-виховного комплексу «Сквирський ліцей – загальноосвітня школа I-II ступенів» Сквирської районної ради; **Підгорна Олександра Русланівна,** учениця 10 класу Узинської загальноосвітньої школи I-III ступенів №1 Білоцерківської районної державної адміністрації;

III місце: Лазовська Юлія Володимирівна, учениця 5 класу Фастівського навчально-виховного комплексу «Ліцей інформаційних технологій – спеціалізована загальноосвітня школа I-III ступенів №9» Фастівської міської ради.

XI. Професійний розвиток педагогічних працівників з питань роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби

Важливою умовою успішної діяльності ЗНЗ, що працюють з дітьми із особливими освітніми потребами, є готовність педагогічних працівників до роботи з даною категорією дітей.

З метою підготовки вчителів ЗНЗ до роботи з дітьми, які мають особливі освітні потреби, в Київській області впроваджено відповідну систему навчання на базі КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти», що поєднує курси підвищення кваліфікації та заходи міжкурсового періоду.

У 2016/2017 н.р. проведено курси підвищення фахової кваліфікації для педагогічних працівників з проблем:

✓ «Інклюзивна освіта: технологія індивідуалізованого навчання» для педагогічних працівників Баришівського району, які працюють з дітьми за інклюзивною та індивідуальною формами навчання;

✓ «Використання засобів інформаційно-комунікативних технологій в практичній діяльності корекційного педагога»;

✓ «Організація та зміст корекційно-розвиткової роботи з дітьми раннього та дошкільного віку, які мають порушення психофізичного розвитку»;

✓ «Діагностика та розвиток мовлення дітей, які мають порушення розумового розвитку та розлади аутичного спектра» для учителів-логопедів ДНЗ, спеціальних загальноосвітніх закладів та логопедичних пунктів;

✓ «Організаційно-методичні засади інклюзивного та інтегрованого навчання дітей з особливими потребами»;

✓ «Професійне співробітництво у загальноосвітньому навчальному закладі з інклюзивним навчанням».

Навчання на таких курсах пройшло 142 педагогічних працівники.

Важливість проблеми викликала необхідність включити до програм освітньої діяльності курсів підвищення кваліфікації слухачів усіх фахових категорій спецкурсу «Упровадження інклюзивного навчання в закладах освіти».

Питання навчання дітей з особливими освітніми потребами, зокрема в інклюзивному середовищі, розглядається у міжкурсовий період під час інструктивно-методичних нарад, майстер-класів та семінарів-практикумів. Педагогічні працівники мають можливість ознайомитися та перейняти практичний досвід роботи колег. Проведено науково-практичні, методичні заходи для методичних, педагогічних і керівних кадрів, а саме:

✓ науково-практичний семінар «Організація та зміст інклюзивного навчання дітей, які мають розлади аутичного спектра» для методистів регіональних методичних служб з питань освіти осіб із особливими освітніми потребами, методистів, які відповідають за діяльність психологічної служби, заступників директорів інтернатних закладів з навчально-виховної роботи, асистентів учителів (спільно з лабораторією проблем інклюзивної освіти Інституту спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України) (23.03.2017, 80 учасників);

✓ науково-практичний семінар «Інклюзивний ресурсний центр: науково-методичний супровід створення, планування, діяльності. Перший досвід» для завідувачів районних, міських методичних кабінетів, центрів і науково-методичних центрів, завідувачів психолого-медико-педагогічних консультацій (23.06.2017, 80 учасників);

✓ семінар-практикум «Формування індивідуального навчального плану для учнів із особливими освітніми потребами, які навчаються за інклюзивною формою» для адміністративних та педагогічних працівників м.Переяслав-Хмельницького та Переяслав-Хмельницького району (14.09.2016, 36 учасників);

✓ семінар-практикум «Особливості організації навчально-виховного процесу з дітьми, які мають особливі освітні потреби» на базі методичного кабінету відділу освіти Володарської районної державної адміністрації (26.09.2016, 15 учасників);

✓ семінар-практикум «Особливості організації навчально-виховного процесу з дітьми, які мають особливі освітні потреби» на базі методичного кабінету відділу освіти Кагарлицької районної державної адміністрації (19.10.2016, 35 учасників);

✓ семінар-практикум «Організація та зміст роботи вчителів загальноосвітніх навчальних закладів з дітьми, які мають порушення психофізичного розвитку» на базі методичного кабінету відділу освіти Ставищанської районної державної адміністрації (01.11.2016 – 03.11.2016, 31 учасник);

✓ семінар-практикум «Розроблення та впровадження індивідуальної програми розвитку для учнів із особливими освітніми потребами в умовах інклюзивного навчання» на базі методичного кабінету відділу освіти Бородянської районної державної адміністрації (16.11.2016, 37 учасників);

✓ семінар-практикум «Батьки – партнери-однодумці та активні учасники корекційного процесу» на базі ДНЗ «Зірочка» міста Обухова (23.11.2016,

42 учасники);

✓ семінар-тренінг «Організація та зміст роботи педагогічних працівників загальноосвітніх навчальних закладів з дітьми, які мають порушення психофізичного розвитку» для педагогічних працівників м. Бровари, які працюють з дітьми за індивідуальною формою навчання та в умовах інклюзивного навчання (10.01.2017 – 12.01.2017, 51 учасник);

✓ семінар-практикум «Особливості організації навчально-виховного процесу з дітьми, які мають особливі освітні потреби» на базі методичного кабінету відділу освіти Києво-Святошинської районної державної адміністрації (22.03.2017, 29 учасників);

✓ інструктивно-методичну нараду «Особливості організації навчально-виховного процесу з дітьми, які мають особливі освітні потреби, у 2016/2017 навчальному році» в режимі он-лайн для методистів районних, міських методичних кабінетів, центрів, науково-методичних центрів із питань освіти осіб з особливими освітніми потребами, заступників директорів спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів (спільно з Інститутом спеціальної педагогіки Національної академії педагогічних наук України (06.09.2016, 61 учасник). Учасниками таких заходів було понад 500 педагогічних працівників.

На базі академії організовано роботу постійно діючого консультпункту, основною метою якого є надання тематичних консультацій педагогам, які працюють з дітьми із особливими освітніми потребами. Створено віртуальний кабінет з проблем інклюзивного навчання, що дає можливість отримати оперативно інформацію та здійснювати он-лайн консультування.

Педагогічними працівниками загальноосвітніх навчальних закладів, які впроваджують інклюзивне навчання, розроблено, апробовано і впроваджено структурно-функціональну модель інклюзивної освіти в навчальних закладах різних типів для дітей дошкільного та шкільного віку; систему соціально-педагогічного патронату та консультативно-методичної допомоги батькам дітей, які навчаються за інклюзивною формою. У 2016/2017 навчальному році працівниками загальноосвітніх навчальних закладів підготовлено 12 навчально-методичних матеріалів, що представлені на обласній педагогічній виставці «Освіта Київщини».

Найкращий досвід роботи загальноосвітніх навчальних закладів області вивчається та поширюється через систему роботи обласних опорних закладів освіти. На базі навчально-виховного комплексу «Загальноосвітня школа І ступеня – дошкільний навчальний заклад «Берізка» Бучанської міської ради організовано роботу обласного опорного закладу освіти з проблеми «Упровадження інклюзивного навчання в дошкільні навчальні заклади та загальноосвітні школи І ступеня». Слухачами пролонгованих курсів на базі даного закладу є 40 педагогічних працівників.

Перспективними напрямками освітньої діяльності з питань створення умов для інклюзивного навчання дітей з особливими освітніми потребами є розроблення навчально-методичної системи впровадження інклюзивного навчання у дошкільних

навчальних закладах; підготовка керівників і педагогічних працівників загально-освітніх навчальних закладів до роботи з дітьми, які мають комплексні порушення психофізичного розвитку; розроблення механізмів взаємодії спеціальних загальноосвітніх навчальних закладів і навчальних закладів з інклюзивним навчанням щодо навчального та реабілітаційного супроводу дітей з комплексними порушеннями психофізичного розвитку; розроблення й апробація системи соціально-педагогічного патронату та надання консультативно-методичної допомоги батькам; реалізація командної взаємодії педагогічних працівників, додаткових фахівців та батьків для успішного впровадження інклюзивного навчання в дошкільних навчальних закладах.

ХІІ. Дослідно-експериментальна робота та інноваційна діяльність

Дослідно-експериментальна робота (далі – ДЕР) здійснювалася за **40 напрямками у 26 районах і містах області:**

- **всеукраїнський рівень – 19 напрямів, 73 навчальні заклади,**
- **регіональний рівень – 21 напрям, 44 заклади освіти.**

Суб'єктами такої діяльності є **педагогічні працівники 117 дошкільних, загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладів, закладів освіти обласної комунальної власності.**

У 2016/2017 навчальному році завершено упровадження 3-х та розпочато реалізацію 7-ми нових програм ДЕР всеукраїнського та регіонального рівнів.

Найбільш активно реалізувалася програма ДЕР всеукраїнського рівня з теми «Науково-методичні засади впровадження фінансової грамотності в навчально-виховний процес навчальних закладів» (мережа – 42 заклади освіти області).

У травні 2017 року 14 навчальних закладів області долучилися до всеукраїнського експерименту «Технологія навчання учнів початкової школи «Розумники» (Smart Kids)».

Лідерами у реалізації програм ДЕР всеукраїнського та регіонального рівнів є заклади освіти:

- м. Броварів (8 напрямів);
- м. Обухова та Києво-Святошинського району (7 напрямів);
- Макарівського району, міст Ірпеня та Переяслава-Хмельницького (6 напрямів);
- м. Білої Церкви (5 напрямів).

Працівники академії забезпечували організаційно-управлінський і науково-методичний супровід реалізації **27 напрямів інноваційної діяльності**, яку реалізували педагогічні працівники освітніх систем усіх районів і міст області у понад 700 дошкільних, загальноосвітніх і позашкільних навчальних закладах, а також закладах освіти обласної комунальної власності.

Кількість напрямів **інноваційної діяльності** зросла із 23 у 2015/2016 н. р. до 27 у 2016/2017 н.р.

Найбільш активно реалізували проекти і програми інноваційної діяльності заклади освіти міст і районів області:

- *м. Біла Церква* (23 проекти і програми);
- *Білоцерківський район* (17);
- *м. Ірпінь* (16);
- *Броварський, Вишгородський райони м. Буча* (15);
- *Макарівський район, м. Славутич* (14).

Спостерігається тенденція до розширення співпраці між закладами освіти області та науковими установами (інститутами НАПН України, НПУ ім. М.П. Драгоманова) з питань реалізації програм дослідно-експериментальної роботи, виконання спільних науково-дослідних робіт і досліджень, їх апробації та використання.

У 2016/2017 н.р. за угодами про співпрацю розпочали активну роботу **8 експериментальних майданчиків**, діяльність яких спрямована на реалізацію методичних засад компетентнісно зорієнтованої освіти:

➤ 7 закладів освіти *Києво-Святошинського, Обухівського районів, м. Бровари* з теми «**Дидактико-методичний супровід компетентнісно орієнтованого навчання у початковій школі**» (проект НАПН України);

➤ 1 заклад освіти *Макарівського району* з теми «**Використання дистанційної технології навчання у підготовці учнів до державної підсумкової атестації**» (у співпраці з факультетом інформатики НПУ ім. М.П. Драгоманова).

ХІІІ. Міжнародне співробітництво та співпраця з міжнародними освітніми організаціями, фондами, громадськими організаціями

Розвиток міжнародного співробітництва та співпраця з міжнародними освітніми організаціями, фондами, громадськими організаціями є одним зі стратегічних напрямів розвитку галузі освіти.

В області реалізуються **49 міжнародних освітніх програм і проектів**, які сприяють розвитку ключових компетентностей учнів і вихованців Нової української школи.

До цієї діяльності залучено **490 закладів освіти із 37 районів та міст області**. Міжнародною освітньою діяльністю охоплено понад **7 тисяч педагогів** та близько **18 тисяч школярів і студентів**.

У закладах освіти області успішно реалізуються проекти, ініційовані Міністерством закордонних справ Республіки Польща, посольствами Азербайджану, Болгарії, Естонії, Ізраїлю, Китайської Народної Республіки, США, Франції, Чеської Республіки, Японії та інших країн, Швейцарським бюро співробітництва, Британською Радою, Гете-інститутом, Американськими радами, Корпусом Миру США, міжнародними організаціями, фундаціями та громадськими організаціями.

У закладах освіти успішно впроваджуються проекти, спрямовані на підвищення фахової кваліфікації вчителів іноземних мов та інших предметів, а також на розвиток освітніх, соціокультурних, соціолінгвістичних, громадянських компетентностей учнів, у тому числі:

швейцарсько-український проект
*"Розвиток громадянських
компетентностей в Україні"*

проект *"GoCamp"* громадської організації
"Go Global"

естонсько-український проект
"Міксіке в Україні";

програма обміну майбутніх лідерів *FLEX*;

проект Європейського Союзу
«E-Twinning Plus»;

програма Британської Ради в Україні
*"Післядипломна освіта вчителів англійської
мови";*

проект Посольства Франції в Україні та
Міністерства освіти і науки України
"PRO FLE";

проект Корпусу Миру США в Україні
"Викладання англійської мови як іноземної"
TEFL.

XIV. Презентація системи роботи

КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» на Восьмій Міжнародній виставці «Сучасні заклади освіти —2017»

16-18 березня 2017 року у Київському Палаці дітей та юнацтва відбулася **Восьма Міжнародна виставка «Сучасні заклади освіти —2017»**, організаторами якої є Міністерство освіти і науки України, Національна академія педагогічних наук України та компанія «Виставковий світ».

Під час відкриття виставки КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти» нагороджено дипломом переможця рейтингового виставкового конкурсу Гран-Прі «Лідер післядипломної освіти України».

Відповідно до програми виставки, 17 березня 2017 року відбулася **панельна дискусія** з теми: **«Диверсифікація післядипломної педагогічної освіти: сертифікована пролонгована форма навчання»** Осадчого Івана Григоровича, доктора педагогічних наук, ректора КВНЗ КОР «Академія неперервної освіти».

Виставковий павільйон «Освіта Київщини» відвідали делегації освітян районів і міст області, науковці, представники закладів післядипломної педагогічної освіти, вищих навчальних закладів, батьки та учні.

Успішна робота учасників і відвідувачів виставки, зокрема виставкового павільйону «Освіта Київщини», сприяла встановленню контактів, збагаченню досвідом, розвитку ініціативи в реалізації завдань, визначених сучасним станом розвитку Української держави.

In-Service Education and Teachers' Development in Kyiv Region 2016/2017 school year

Kyiv Regional Academy of In-Service Teacher Education provided in-service courses in the following categories and specialties: preschool, elementary, secondary, extra-curricular, and professional-technical for **5578 people** (103.7% of the plan).

237 programmes of in-service courses of the following types: daily, individual, periodical, semi-distance learning, distance learning, and short-term courses with a credit system were realized. These courses take into account not only the personal queries of every attendee but also socio-economic conditions specific to every district or city. Among teachers, on-site training focusing on specific problems or themes are popular. There are also **39** distant-learning programs to meet the necessities of teachers in different specialties from different regions. These programs include textbooks in each specialty with electronic variants presented on the web-page of the Academy. **3192** teachers completed daily courses; **1639** – semi-distance courses; **747** – on-line learning courses.

The Academy works hard to integrate instructional activities among primary schools, secondary schools, higher-education establishments, extra-curricular schools, and scientific establishments in order to provide all educational establishments with qualified educators.

During the school year **292** teacher development events were carried out between training courses:

- ✓ International scientific conference “Astronomy School of Young Scientists”;
- ✓ **45** regional seminars (educational, scientific, methodological, applied, and practical);
- ✓ Meetings of creative groups, trainings, master-classes, workshops of master teachers, and meetings of special interest groups;
- ✓ Seminars, round tables discussions, and textbook and material development meetings, devoted to the realization of the **Concept of the New Ukrainian School** in the field of primary school education. Basic attention was concentrated on innovating the network of basic educational establishments, in particular improving the organization of the educational process.

In Kyiv Region function **3** regional schools of best practices (65 participants) and **6** regional basic schools (183 participants), **17** professional teacher clubs.

Last year, through the coordinated efforts of teachers' community, over **22,400** educators were impact.

Scientific research concerning the development of the philosophy of education, pedagogy, psychology, sociology, and culture studies are conducted which support the regional system of education. **338** teacher research projects were approved by the scientific and methodological council of the Academy.

Publishing is a substantial activity of the Academy. In 2016/2017 school year, over **40** different sorts of editions (manuals, textbooks and others) were published, prepared by professors, teachers and methodologists of the Academy and regional teachers. **10** materials were approved by the Ministry of Education and Science of Ukraine.

Priority is given to improving the results of the educational process by implementing modern information and communication technologies in the regional education system. Upon the numerous requests of teachers, students, taking into consideration the approach of equal access to quality education for all students, the stuff of the Academy developed on-line resources: **educational portal** of the Academy (1,5 million visitors last year); **repository** (208 publications by 69 authors); **methodological adviser: organization and content of educational process in 2016/2017 school year** (over 114,000 visitors); **information system** (over 500,000 visitors).

Special attention is also given to working with gifted children. Research, development and support of talented children and teenagers stimulate the creative development of young people. Annually over 7 thousand students in the Kyiv Oblast take part in different competitions, tournaments and contests on regional and national levels.

Last year **2405** students participated in the regional stage of the all-Ukrainian competitions on different school subjects. **1056** of them became the winners (among them **53.2%** were from rural schools and **46.8%** – from urban schools). **39** students from Kyiv Region became the winners of the final stage of the competition (the first place – **5** students, the second place – **14** students, the third place – **20** students).

In the field of secondary education considerable professional work is conducted in both rural and urban schools concerning the development of gifted children, orphans and children with special educational needs. **142** educators completed in-service courses on inclusive education.

Kyiv Regional Academy of In-Service Teacher Education gained the reputation of being a leading institution of post-graduate teacher education of Ukraine. For this success

the Academy was rewarded with Grand Prix “Leader of In-Service Teacher Education of Ukraine” in 2017.

The Academy develops international cooperation in the spheres of in-service education, life-long education and on-line education. It effectively participates in more than **49** international programs and projects. The Academy has agreements of collaboration with many educational institutions from Switzerland, Great Britain, France, Germany, Poland, Belarus, Azerbaijan, Canada, Estonia, the USA and other countries. The Academy has a creative community of scientists and educators dedicated to the modernization of teaching techniques by using new technologies and creating international links.

We are a recognized Ukrainian authority on in-service teacher education. Our work is driven by a commitment to professionalism, enthusiasm for creativity and our strong belief in internationalism. These qualities, coupled with our integrity and our conviction that cultural relations can help individuals and the world community to thrive, make Kyiv Regional Academy of In-Service Teacher Education an outstanding partner.

Післядипломна освіта і методична робота в Київській області (2016/2017 навчальний рік)

Інформаційно-аналітичний вісник

РЕДАКЦІЙНА РАДА:

Голова Іван ОСАДЧИЙ
Технічний редактор Віталій ТКАЧ
Ольга БОЯРЧУК
Андрій ДОВГАНЬ
Лариса КАБАН
Ірина МАЗУРКЕВИЧ
Олена МАТУШЕВСЬКА
Людмила МИКИТЮК
Тетяна ПАНЧЕНКО
Галина РИБИТВА

Свідectво про внесення суб'єкта видавничої справи
до державного реєстру видавців ДК № 4830 від 14.01. 2015 р.

РЕДАКЦІЙНО-ВИДАВНИЧИЙ ПІДРОЗДІЛ
КВНЗ КОР «АКАДЕМІЯ НЕПЕРЕРВНОЇ ОСВІТИ»
м. Біла Церква, вул. Ярослава Мудрого, 37

Тел. (04463) 5-04-24, 5-04-22
E-mail: Kyiv_academy@ukr.net
Web: <http://www.академія.com.ua/>